

Ríkisfelagsskapurin

Oddagrein

TAÐ er ikki annað enn nú natúrligt, at eitt uppskot um loysing kemur á tingborð júst nú. Stuðlarnir hjá heimastryrisskipanini hava jú alla tíðina sagt, at heimastryrlógin byggir á sínámillum virðing, at skipanin er sett saman av trimum javnstillaðum ríkispørtum og at Danmark ongantið fór at nýta sín yvirvág í skipanini til at nýta sínar loysnir inn á hinar partarnar.

MEN gongdin síðan 1992 hevur jú víst, at fortreytirnar hjá teimum, sum hava vart og stuðlað heimastryrlóginu, partvist eru foknar. Bankamálið uttan mun til tey mongu motiv, høvuðsleikararnir hava, er tíverri endaliga prógvið um, at tá tað ræður um at verja statsins áhugamál fram um áhugamál heimastryrlóginu, verða áhugamál statsins uttan himpr sett fram um øll onnur áhugamál. Tað er undir slíkum umstøðum upplagt, at seta ríkisfelagsskapin á dagsskránna.

HEIMASTYRLÓGIN hevur skjótt hálvthundrad ár á baki og hetta er í sjálvum sær nóg mikið til at endurskoða alla skipanina. Men vit eiga heldur ikki at gloyma, at í roynd og veru var eingin fegin um heimastryrlóginu, tá hon kom í gildi. Sambandsflokkurin helt hana vera ov víðgongda, javnaðar- og sjálvstýrisflokkarnir hildu hana geva ov lítið sjálvstýri og fólka-flokkurin vísti henni frá sær. Heimastryrlógin varð meira ella minni trýst inn á okkum og í roynd og veru var eingin flokkur fegin um hana. Men við tíðina hava flestu flokkar lært at liva við henni fyrri ikki at siga beinleiðis fáa tokka til hennara og allir hava uttan minsta himpr arbeitt og virkað undir henni. Oman á alt hetta varð ein heilt nýggjur flokkur stovnaður við tí endamáli at avtaka heimastryrlóginu og seta ein suveren færeyskan stat á stovn. So ikki ber til at siga, at breið samja hevur verið um, at heimastryrlógin er tann einasta rætta skipan av okkara statsrættarlugu og tjóðskaparlugu víðurskiftum. Men tá alt hetta er sagt, skerst ikki burt, at vit eru komin langt á sjálvstýrisleið undir heimastryrisskipanini, men nú slepst ikki longur hvørki so ella so.

ORDASKIFTIÐ á tingi um uppskotið hjá tjóðveldisflokkinum vísti, at í roynd og veru eru allir flokkar til reiðar at gera broytingar í skipanini. Hetta er at fegnast um. Hvussu langt vit fara við broytingunum, vil tíðin vísa, men sum umstøðurnar eru og sum gongdin í heiminum er, halda vit tað vera bæði sjálvsagt og rætt, at Føroya fólk enn einaferð sleppur at taka støðu til framhaldandi ríkisfelagsskap og at allir partar hesaferð frammanundan binda seg til at fylgja fólksins avgerð.

Sosialurin

Frank Uhrenholdt, nevndarformaður í Faroe Seafood:

Føroyingar - verið meira bjartskygdir

-Gevist vit øllum hesum svartskygninum. Hvussu kann nakað byggjast upp, um ikki eitt sindur av bjartskygni er við spyr Frank Uhren holdt, nevndarformaður í Faroe Seafood., sum heldur føroyingin vera alt ov negativan. Her eru nógvir møguleikar

Faroe Seafood, tann fyrrverandi so stolta Føroya Fiskasøla er aftur í figgarligum trupulleikum. Umleggingin frá tí gomlu Fiskasøluni til Faroe Seafood tykist nú at hava verið ov dýr.

Sambart loftmiðlunum hevur nevndin í felagnum samtykt at heita á nýstovnaða Framtaksstovnin um at hjálpa fyrirkuni úr figgarligum trupulleikum.

Tað hevur ljóðað, at Faroe Seafood er so illa fyrri, at talan fór móguliga at vera um at koyra felagið í likvidatión ella at seta í verk gjaldsstedg.

Sambart sjónvarpinum hósdagin eru tað stóru bygningarnir hjá Faroe Seafood í Grimby, Hirtshals og á Kjalla í Hoyvík, sum tynja figgarstøðuna hjá felagnum.

Teir, ið eiga pengar hjá fyrirkuni, eru Realkredit Danmark, Den Danske Bank og Føroya Banki. Haraftrat koma so teir mongu leverandørarnir og teirra millum telist Føroya Fiskavirkning.

Nýggjar samráðingar

Sosialurin hittir nevndarformannin í Faroe Seafood, Frank Uhrenholdt í vikuni, áðrenn nevndin hevði samtykt at søkja Framtaksgrunnin um pengar.

Hann sigur, at støðan hjá fyrirkuni er ikki góð, men visir avgjørt aftur, at talan verður um gjaldsstedg.

-Eg tók við sum nevndarlimur í Faroe Seafood eftir, at fyrirtekan varð umskipað. Eg havi tí ikki verið við til hesa umlegging. Sjálvur havi eg fleiri ferðir gjørt vart við, at fyrirtektirnar hjá fyrirkuni vóru ikki av teimum bestu, tí útreiðslurnar vóru so stórar.

Ti haldi eg, at tað er rætt at royna at samráðast av nýggjum um fortreytirnar tvs. sjálvan tann figgarliga bygnaðinum av fyrirkuni, soleiðis at vit harvið kunnu minka um nakrar av útreiðslunum.

Faroe Seafood hevur sum er ein umsetning upp á umleið 1,3 mia. Fyrirtekan fær umleið 3% fyrri at selja vørurnar, soleiðis at bruttoinntøkan er nakrar 30 mill.

kr. Útreiðslurnar hjá felagnum eru umleið tað sama. Hetta ger tað heilt ómøguligt at kunna konsolidera seg. Tað kanst tú bert við at økja um umsetningin og minka um útreiðslurnar sigur Frank Uhrenholdt.

-Eg siggi fegin, at vit fáa størri umsetning og tað hevði verið gott, um føroyingar høvdu kunnað lagt størri dent á at selja fiskin fyrri útlendsk fiskiskip, víðgera vørurnar í Føroyum og móguliga bunkra og proviantera skipini í Føroyum og harvið fáa eitt økt virksema. Tað hevði givið Faroe Seafood ein størri umsetning og harvið størri inntøkur.

Ørkymlaður

Frank Uhrenholdt sigur seg vera eitt sindur ørkymlaður - frustreraðan - at arbeiða í Føroyum.

-Min egna fyrirteka í Danmark hevur selt nógvan fisk úr Ruslandi til Føroya. So sær tú í føroysku pressuni, at hetta er ein konfliktstøða. Og eg má spyrja, um tað veruliga er so, at talan er um eina konflikt, tá ein roynir at útvega Føroyum vøru?

Frank Uhrenholdt sigur, at hann fer at halda fram við at útvega føroyingum útlendskan fisk.

Annars er tað uppgáva

kymlaður av føroyingum. Men hvat sigur tú til, at føroyingar eru ørkymlaðir av, at nevndarformaðurin í Faroe Seafood sjálvur eigur eina fyrirteku, sum kappast við Faroe Seafood. Kann hetta sameinast?

-Eg eri fegin um, at tit reisa handa spurningin. Vit eru ikki ein fyrirteka, sum kappast við Faroe Seafood. Har eru onkrar misskiljningar. Vit eru tvørturimóti leverandørur og kundi, og vit kunnu tí ikki vera kappinarneyti hjá Faroe Seafood.

Frank Uhrenholdt sigur, at hann hevði ikki játtað at farið upp í nevndina í Faroe Seafood, um ikki hann hevði kunnað verið við til at fáa gongd á hesa fyrirtekuna.

-Men kundi tað ikki eisini verið tí, at tú hevði dhuga í, at tín fyrirteka kundi vunnið pening við tínum nevndarsessi.

-Sum nevndarformaður eri tað ikki eg, sum handli og eg hvørki kann ella vil leggja meg út í dagliga rasksturin. Eg havi tvørturimóti stungið út nakrar linjur, sum eg haldi kunnu gagna fyrirkuni - við teimum royndum og havi gjørt á míni egna fyrirteku.

hansara sum nevndarformaður at royna at fáa útreiðslurnar niður hjá Faroe Seafood.

-Hvørjum skylda tit pengar?

-Fyrst og fremst Føroya Banka og Kreditforeiningin.

Kappist ikki við Faroe Seafood

-Nú sigur tú, at tú er ør-

Tøkk

Hjartaliga takka vit tykkum, ið sýndu samkenslu, tá kæri maður, pápi, verpápi, abbi og langabbi okkara

Óli Joensen,
vanliga nevndur Óli bóndi

so bráðliga doyði og varð jarðaður.

Hjartans tøkk til tykkum mongu, sum komu inn á gólvið, tykkum, ið ringdu og fyrri telegramm. Tøkk fyrri troystarrík orð, umsorgan og hjáveru. Tøkk fyrri góð orð í kapellinum og í kirkjuni. Tøkk til tykkum mongu, sum hjálptu til við jarðarferðina. Tøkk fyrri gávur og blómur. Hjartans tøkk til ta stóru fjøld, ið fylgdi honum til hansara seinasta hvíldarstað.

familjunar vegna

Torgerð, Maria, Karl Heri og Katrin